

Sveriges Fiskares Riksförbund

Göteborg 2009-12-29

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för Maritima
frågor och fiske
CFP-reform
B-1049 Bryssel
Belgien

mare-cfp-consultation@ec.europa.eu

Konsultation om översyn av den gemensamma fiskeripolitiken – synpunkter från Sveriges Fiskares Riksförbund

Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR) har både efterfrågat en reform av fiskeripolitiken och generellt välkomnat kommissionens grönbok. SFR delar i huvudsak Kommissionens analys av politikens brister, även om reformen år 2002 faktiskt både stakade ut och Kommissionen och Rådet sedan genomfört en hel del beslut som fram till nu gjort politikområdet mer långsiktigt och hållbart ur alla aspekter men framförallt avseende resurs- och kontrollpolitiken.

I den allmänna debatten om fiskeripolitikens för och nackdelar beskrivs ofta nyttjandet av fiskbestånd i alltför negativa termer, bland annat kategoriserar även Kommissionen fullt nyttjade fiskbestånd som sammanhängande med de bestånd som nyttjas över sin produktionsförmåga, vilket ger en felaktig beskrivning av beståndens tillstånd och förvaltning. Dessa förhållanden kan med enkelhet och tydlighet i Kommissionens och nationella myndigheters information rättas till och därmed nyansera den allmänna debatten till en korrekt nivå.

SFR har valt att nedan ange de viktigaste områdena och framtida inriktning på dessa i en reformerad politik. I övrigt delas Kommissionens analys och de förslag som skisseras i grönboken samt lämnas övriga, icke nämnda områden, till fortsatta överläggningar inom ramen för reformarbetet. Det återstår mycket arbete framförallt avseende en framtida strukturpolitik och hur den s.k. överkapaciteten i fiskeflottan skall definieras. Även den gemensamma marknadsordningen kräver ytterligare analys innan den kan anses vara klar för ett reformbeslut samtidigt med politiken i övrigt.

SFR har även deltagit i diskussioner och framtagna synpunkter från Europeche/Cogeca, EAPO, PELRAC, NSRAC OCH BSRAC och i direkta samtal med Kommissionen och kommer även fortsättningsvis att följa reformarbetet i samtliga relevanta fora.

1. Långsiktiga förvaltningsplaner (LTMP:s) är en hörnsten av resurspolitiken

SFR menar att förvaltningsplaner, med grundläggande parametrar för fiskeridödlighet, kringgärdat av övrig beståndsuppskattning är den mest avgörande regleringen för en framgångsrik och långsiktig förvaltning av fiskbestånden. Förvaltningsplaner bör utarbetas för samtliga större fiskbestånd grundat på bästa tillgängliga vetenskap.

Förvaltningsplanerna bör gälla för ett antal år (beroende på beståndsuppskattning och naturliga biologiska cykler för respektive bestånd). Därmed undviks årliga förhandlingar om planernas innehåll och TAC-nivåer för ett år i taget. Alltför stora fluktuationer i såväl beslut som i förvaltningens tillämpning undviks därmed och en högre grad av framförhållning skapas för fiskenäring och angränsande näringar. En längre horisont i resursförvaltningen kommer även att påverka hur de vetenskapliga underlagen för beslut utarbetas och långsiktigheten i ICES/STECF:s arbete.

2. Vetenskapligt underlag för beslut, och samarbete mellan fisket och forskningen

Det biologiska underlaget som i bästa fall vilar på vetenskaplig grund har i många fall varit alldeles för svagt och funnits tillgängligt alldeles för sent. Datainsamling och användning av biologiska underlag skiljer alldeles för mycket i tid och gör i vissa fall underlagen för politiska beslut inaktuellt och i värsta fall blir besluten kontraproduktiva.

I likhet med Dansk Fiskeriförering med fler organisationer i Danmark önskar SFR framhålla två grundläggande förhållanden som kan råda bot på dessa brister.

- De anslag som avsätts i EU:s ramprogram för forskning bör göras tillgängliga även för fiskeriforskning.

- I tillägg bör fiskenäringen i mycket högre grad involveras direkt i forskningsprojekt och dessa genomförs internationellt, koordinerat genom de Regionala Rådgivande Nämnderna (RAC:s). Finansieringen av sådana projekt kan med fördel ske genom kompletterande bestämmelser för forskningskvoter, vilket används i stor omfattning av betydande fiskerier utanför EU.

3. Regional anpassning av fiskeripolitiken

I ljuset av det nyligen antagna Lissabon-fördraget menar SFR att en regional dimension av fiskeripolitiken bör utvecklas vidare. Det finns flera skäl och behov av en sådan regional anpassning. EU omfattar stora geografiska områden i haven, insjöar och vattendrag med lika stora skillnader. Behoven av fiskeregler mm ser helt olika ut och de politiska förutsättningar skiljer sig lika vitt åt i olika områden där gemenskapens fiskeproduktion pågår. Beslutsordningarna framöver med medbeslutande förfarande är tidskrävande.

Allt detta sammantaget gör det lämpligt att besluta om ramarna för fiskeripolitiken, genom Europeiska lagar, på horisontell nivå, men dessutom skapa en regional nivå för mer tekniska bestämmelser, som även kan ändras med större snabbhet. Dessa kan beslutas i genomförandelagstiftning delegerad till Kommissionen. Kommissionen bör vidare beakta hur kommittologiförfarande kan användas i sammanhanget och även hur de regionala rådgivande nämnderna i högre grad involveras i framtida beslutsprocesser.

För de närmare förslagen om de rådgivande nämndernas funktion hänvisas till yttrandena från BSRAC, NSRAC och PELRAC.

4. Framtida strukturpolitik för fisket

I den del av grönboken som behandlar strukturpolitiken delar SFR Kommissionens analys och förordar ett avskaffande av stöd till både skrotning och nybyggnation av fiskeflottan. Det är sådana kostnader och investeringar som en näring bör bära och planera för själv. I en framtid bör även samtliga regler kring fiskeflottans storlek kunna avskaffas. Fiskeflottan i respektive medlemsstat får med nationella regelverk anpassas efter de fiskemöjligheter som är tillgängliga. Det bör även fortsatt lämnas till medlemsstaterna att utarbeta regelsystem, där så

behövs marknads- eller rättighetsbaserade system som, likaså där så behövs, bidrar till strukturell omvandling.

Däremot kan åtgärder som långsiktigt bidrar till den europeiska flottans konkurrenskraft, såsom arbetsmiljöåtgärder, säkerhet på fartyg och kvalitetshöjande åtgärder utgöra delar av en framtida strukturpolitik. En strukturpolitik kan även utformas med ytterligare regionalt fokus genom, eller parallellt med, de övriga strukturella program gemenskapen har där sysselsättning i glesbyggd och kustsamhällen ges högre prioritet. Även indirekt stöd, till forskning och kontrollåtgärder bör fortsatt ha betydelse i en framtida strukturpolitik.

5. Handel och marknad

EU:s marknad för fisk och skaldjur är i det närmaste helt liberaliserad och globalt anpassad och har som Kommissionen korrekt beskrivit en hög grad av import av råvaror på många segment av marknaden. Importerade produkters ursprung kan härröra från länder med helt andra lagstiftningsstandarder avseende arbetsmarknad och livsmedelssäkerhet och därigenom påverkas prisbilden för gemenskapens inhemska produktion med konkurrensvillkor som är långt ifrån villkoren inom EU. Det är ett politiskt vägval huruvida gemenskapen skall ha en egen livsmedelsproduktion, dess sysselsättningseffekter och hur prisbildningen skall hanteras.

Från SFR:s utgångspunkt är det självklart att medlemsstaterna ska ha en produktion av fisk och skaldjur på den interna marknaden. EU:s marknadsordning bör bidra till att underhålla en sådan produktion. Kommissionen skriver i grönboken att systemet för marknadsintervention gradvis kommit att minska i betydelse. SFR menar att det har minskat i betydelse inte på grund av att systemet inte behövs, utan på grund av bristande politisk vilja att använda systemet till att bidra till inhemska EU-produktion. Orienteringspriserna som fastställs av rådet har gradvis tillåtits skilja sig för mycket från de faktiska marknadspriserna. Detta kan rättas till inom dagens system.

I den befintliga marknadsordningen finns organisatoriska möjligheter att genom PO:s promovera egna produkter, dessa möjligheter bör förstärkas. Kraven på representativitet och funktion hos PO:s är ett medel att förstärka dessas roll.

Vidare bör orienteringspriserna uppdateras och prisinterventions-systemet behållas för att utveckla framförallt en färskmarknad för fisk och skaldjur. Medel att ytterligare öka dessa produkters värde på marknaden är genom kvalitetskrav, spårbarhets- och marknadssystem samt marknadsföring. Den framtida marknadsordningen bör gälla hela marknaden från primärproduktion till konsumentledet. Kommissionen

och Rådet har redan bidragit till lagstiftning i sådan riktning genom den nyligen antagna kontrollförordningen, vilken SFR välkomnat.

De områden inom fiskeripolitiken som är mest i behov av en reform enligt SFR:s uppfattning är de ovan nämnda. För övriga principiellt viktiga områden som Kommissionen nämnt i grönboken och frågor av mer detaljkaraktär står SFR till Kommissionens förfogande för fortsatta överläggningar i frågor som rör svensk fiskenäring.

Med vänliga hälsningar,

**Henrik Svenberg
Ordförande för Sveriges Fiskares Riksförbund**